

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LXX. In alternativis debitoris est electio, & sufficit alteru[m] adimpleri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

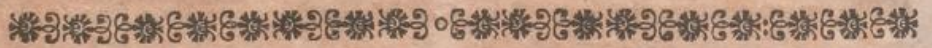
bitrantur, testari non possunt Principales per Procuratores contraxisse, consequenter erat clandestinum, invalidatum à *Trident.* matrimonium.

(F) Sponsalibus, ut ante dictum, validis procul dubio obligabatur.

(G) Quando illicitum propter modum, qui objectum promissionis non intrat, promittitur matrimonium, promissio tenet, ut est in præsentî, dum verò circumstantia, propter quam matrimonium est illicitum, sub promissio-

nis cadit objectam, promissio non dubitatur esse invalida, per *Regul. 69.* quod hîc non erat.

(H) Quantumvis *Natolia*, ex metu gravi, ne cum Rege hæretico nuptias celebrare injustè cogeretur, Comiti Formoso matrimonium promiserit, ille tamen ad extorquendum cum Comite matrimonium incussus non erat, ideoque invaliditatem illius haud operabatur.

REGULA LXX.

In alternativis debitoris est electio, & sufficit alterum adimpleri.

QUÆRES primo. Quid est alternativa dispositio?

R. Dispositio alternativa est quando quid sub disjunctione per particulas: *vel, aut,* præcipitur, vel ordinatur. Exempla sunt in alternativa personarum: lego Titio, vel Cajo. *L. cum quidam. 4. C. de verbor. & rer. significat.* in alternativa rerum: Vendo tibi meum equum vel nigrum vel album: in alternativa locorum: pecuniam mihi mutuatam reddam tibi post annam vel Colonix vel Francofurti: in alternativa temporum: Merces coemptas tradam vel 1mâ Januarii, vel 1mâ Februarii.

QUÆRES secundo. An particula istæ

disjunctivæ semper sumantur disjunctivè.

R. *Negativè.* Quia propositio disjunctiva sæpius copulativè est sumenda, quando scilicet scopus disponentis, iniquitas, vel alterius incommodi vitandi necessitas copulativam suadet interpretationem, ut in sequentibus exemplis: 1mò. In alternativa personarum. Sit meus hæres Titius vel Cajo. Dono aut lego Sempronio vel Cajo. Sit tutor filii relictæ Petrus vel Paulus; præpositio *vel pro &* sumitur, ut alternativa in copulativam resolvatur. *Cit. L. cum quidam. 4. Cod. de verbor. & rer. signif. 2do.* Quando alternativa per particu-

particulam seu concipitur, potius copulativa, quam disjunctiva censenda est præpositio, maximè in rebus favorabilibus, quæ latam suscipiunt interpretationem. *Cap. inter ceteras. 4. De rescript. 3tio.* Quando alternativa inter genus & speciem, partem & totum ponitur, copulativæ æquivalet particulæ: ut: facimus pactum vel translationem; dedi aut donavi tibi fundum. *L. sape. § 3. ff. de v. s.*

Quæres tertio. Quis hujus Regulæ sentus?

1. In dispositionibus alternativis sufficit, si unum, idque debitoris eligendum arbitrio fiat, aut præstetur. Ratio est; quia uno præstito propositio disjunctiva verificata, & dispositioni satisfactum est. In favorem autem debitoris, hoc est illius, qui ex dispositione aliquid facere obligatur, adjecta cenletur alternativa, & quamvis electione nondum factâ debitor decedat, ad hæredes transit eligendi facultas.

Quæres quarto. Quæ hujus Regulæ exceptiones?

1. Regula non tenet 1mo in gratiis & beneficiis à Principe alternativè concessis, in quibus electio potius penes recipientem, quam concedentem est; beneficia enim Principum plenissimam recipiunt interpretationem. *Cap. cum dilecti. 6. de donation. 2do in legatis.* Quia si verba legati aut ultimæ volun-

tatis executionem respicientia ad hæredem sint directa, ut: hæres dabit centum, vel illum cedet fundum, hæredi qui legati debitor est, competit electio: si verò alternativa referatur ad legatarium, ut: Titius centum vel fundum accipiat, Legatarii est electio. *L. planè. 34. ff. de legat. quia Testator eum, ad quem verba direxit, prætulisse censetur. 3tio.* In electivis remediorum actionum Judicialium electio competit creditori, sive ei, cui duæ alternativæ conceduntur actiones. *L. rescriptum. 10. ff. de pact. 4to.* In alternativa pœnarum non ad delinquentem, sed ad Judicem tanquam legis executorem pertinet electio: nisi alternativa legis pœnalis verba non ad Judicem, sed ad reum dirigerentur, ut: reus talis criminis vel mille pendat, vel urbe excedat, electio est penes delinquentem. *5to.* In alternativa locorum: solvet Coloniz vel Francofurti: si debitor ultrò ante petitionem creditoris solvit, optio est debitoris. *L. non utique. 3. ff. de eo, quod certo loco &c.* Si verò debitor non præveniat, penes creditorem est electio. *6to.* In alternativis personarum, inter quas ordinis vel affectionis est prærogativa, ordo, quo in testamento positi sunt, observandus est, ut: in majoratu filius aut nepos, filius aut filia natu major succedat.

C A S U S.

Otilia duobus fratribus promisit, quod vel Titium vel Cajum duceret vel. (A) Mortuo Cajo promissi solutionem urget Titius, cui se obligari negat.

R. D. Schnorrenberg. in Reg. Jur.

Z

negat

negat *Odilia*, eò quod matrimonium sub disjunctione promiserit. (B) Inter ea à Sempronio seducitur *Odilia* per promissionem, quod eam vel ducere vel mille imperiales dare velit, si corporis copiam fecerit. Sempronius; postquam *Odilia* prolem enixa, ipsam ducere recusat, sed mille imperiales numerari facit: (C) attamen in testamento legat *Odilia* vel ejus proli ter mille imperiales ex Banco Dussellano vel Ambstelamenti solvendos. (D) Defuncto Sempronio hæres ejusdem ex Banco Dussellano vult solvere legatum. Consentit *Odilia*, si pecunia in aurea vel argentea grossa moneta numeraretur. (E) Receptâ pecuniâ Testamentum condit

Odilia, in quo filia suæ tutorem vel avum paternum vel maternum constituit. (F) at si proles sine liberis, vel intestata post illam decederet, substituit Pastorem ad S. Andream, (G) apud quem velut unicum suum amicam totam substantiam, ut plurimum in paratis pecuniis consistentem depositi restituendam vel sibi vel post mortem hæredi. (H) Mortuâ *Odilia* unica filia monasterium ingreditur, ac in novitiatu periculosè infirmam Testamentum facit, in quo hæredem instituit vel Ecclesiam vel infirmitorium, quod distinctos ab Ecclesia reditus ex consuetudine obtinebat. (I)

RESOLUTIO.

(A) **N**on sunt vera sponsalia: hæc enim cum determinata incunda sunt persona.

(B) Titium ducere tenetur, licet ante mortem Caji, ex præsentis Regula, electionem haberet. Simile est in *L. non nique. 3. ff. de eo, quod certo loc. dari oport.*

(C) Ex Regula nostra est in electione Sempronii vel *Odilia* ducere, vel ei summam solvere promissam.

(D) Servandus est ordo scripturæ per *L. cum pater. 77. §. 32. ff. 2. de legat.* Simile est in *Cap. mandato. 10. de præbend. in 6.* Melius dicitur utrique legatum esse solvendum. *L. cum quidam. 4. C. de Verb. & rer. significat.*

(E) Ante petitionem hæres locum, quem volebat, assignare poterat, sed

ante solutionem creditor, ubi volebat, legati solutionem petere valebat. *cit. l. non nique.* Ubi hæc Regula pro locorum ponitur alternativa. In electione tamen debitoris est, an in aurea vel argentea moneta solvere velit, per *Reg. 70.*

(F) Uterque tutor esse debet; particula enim disjunctiva in similibus disjunctionibus pro copulativa sumitur. *Cit. L. cum quidam.*

(G) Iterum disjunctiva pro copulativa sumenda est, si nimirum filia & sine liberis & intestata decedat. *L. Generaliter. 6. C. de institut. & substitut.*

(H) Est in electione deponentis repetere depositum. Quod si non repetat, hæredi est restituendum. *L. donationes. 31. §. ejusmodi ff. de donat.*

(I) Et Ecclesia & infirmitaria succedunt. *Cit. L. cum quidam.* R. E.